

Linux CD-ROM a instalační příručka

Jan Kasprzak, Computer Press, Praha 1998, 36 stran + CD-ROM, 120 Kč, v češtině

Ve spolupráci s Českým sdružením uživatelů OS Linux (CZLUG) vydal Computer Press na podzim 1998 útlou knížečku s CD-ROM diskem. Za doporučenou cenu 120 korun získá kupující kompletní distribuci RedHat Linuxu 5.1, doplněnou o českou lokalizaci a o několik dalších užitečných aplikací. Autorem je jeden z neaktivnějších členů CZLUG Jan Kasprzak.

Přestože je Linux k mání zdarma na většině FTP serverů po celém světě, vyplatí se pořídit si instalaci na CD-ROM. Ne každý je připojený k internetu pevnou linkou a instalace po modemu je vzhledem k objemu přenášených dat prakticky nemožná. Přidejte si k tomu českou lokalizaci, instalační příručku v češtině a cenu jen o něco přesahující cenu prázdného CD-R disku a je to jasné. Máte před sebou nejlevnější a nejsnazší cestu k Linuxu.

Instalaci Linuxu popisuje příručka názorně pomocí doprovodných obrázků obrazovek počítače. Zajímavé je, že i když instalační program umí komunikovat česky a příručka se o tom na začátku zmiňuje, jsou ukázky různých fází instalace v angličtině. Problémy při instalaci se autor příliš nezabývá a odkazuje na anglickou instalační příručku na CD-ROM. Popis instalace vyvolává dojem, že vše půjde jednoduše, ale zejména při vytváření samostatného oddílu na disku si může méně zkušený uživatel způsobit mnoho nepříjemností včetně ztráty dat.

Popis správy Linuxu, české lokalizace a přidaných aplikací je stručný, jde vlastně jen o upozornění na jejich existenci, umístění na CD a naznačení způsobu instalace. Uživatel se dozví, kde co hledat, jak danou aplikaci použít musí zjistit sám. Pokud se rozhodnete Linux vyzkoušet, určitě se vám bude cédéčko i příručka hodit. Méně zkušeným uživatelům bych doporučil podívat se v knihkupectví i po dalších knihách o Linuxu.

Lukáš Mikšíček

Linux – Dokumentační projekt

Kolektiv autorů, Computer Press, Praha 1998, 1216 stran, 792 Kč, v češtině

Před napsáním recenze na tuto publikaci jsem si mezi běžnými uživateli PC ve svém okolí (tedy ne mezi odborníky, jako jsou kolegové z redakce) udělal malý průzkum na téma Linux. Na zcela nereprezentativním vzorku jsem zjistil, že názory na Linux lze rozdělit zhruba do následujících dvou kategorií:

Znám – je to zdarma, a přitom prý super (občas dokonce: Používám, už jsem téměř vyhodil Windows).

Linux – co to je?

Nechme teď amatérských sociologických průzkumů a podívejme se na publikaci, která navazuje na knihu *Používáme Linux*.

Linux – Dokumentační projekt má na obálce podtitul “Nejpodrobnější dokumentace operačního systému Linux v češtině” a já souhlasím, protože nic obsáhlejšího (1216 stran) o Linuxu jsem zatím v našem mateřském jazyce na pultech knihkupectví nezahlédl. “Linux Documentation Project” (v originále) není (stejně jako Linux samotný) dílem jednoho člověka nebo určité skupiny lidí, pracují na něm nadšenci po celém světě, komunikující vesměs pomocí internetu. Cílem projektu je shromáždit, utřídit a v jednotné formě prezentovat dokumentaci týkající se operačního systému Linux (postupně budou vydávány knihy týkající se všech témat kolem Linuxu). Publikace je rozdělena na pět částí: Příručka uživatele, Příručka správce operačního systému Linux, Příručka správce sítě, Průvodce jádrem operačního systému Linux a Praktické návody.

Názvy jsou naprosto výmluvné a každý jistě ihned pochopí, kam má zalistovat. I naprostý začátečník z prvních kapitol “Příručky uživatele” porozumí filozofii Linuxu a jeho vzniku a bude schopen začít s ním pracovat.

Knih Linux – Dokumentační projekt je mi velice sympatická nejen pro svůj obsah, ale i pro naprostou upřímnost a nezaujatost. Autoři totiž zcela kriticky hodnotí výhody a nevýhody Linuxu, dozvíte se, pro koho je užitečný a kam se jeho nasazení naopak vůbec nehodí. Z tohoto přístupu by si mohli vzít příklad autoři jiných knih, a to nejen počítačových.

Michal Prádka

Windows 98 CZ – Základní příručka

Jiří Hlavenka, Computer Press, Praha 1998, 456 stran, 170 Kč, v češtině

Knihy zabývající se nejnovějším operačním systémem Windows 98 se v posledních měsících vyořily jako houby po dešti a na stránkách věnovaných zajímavým a užitečným publikacím jsme už několik z nich představili. Většinou však šlo o překlady z angličtiny. Na rozdíl od nich je publikace Windows 98 CZ – Základní příručka “důsledně česká”, napsána podle lokalizované verze systému Windows 98 českým autorem (zkušený Jiří Hlavenka je mimo jiného také autorem známé Referenční uživatelské příručky o Windows 95).

Struktura knihy je tradiční a osvědčená – začíná se několikastránkovým představením Windows 98 jako operačního systému, následuje základní ovládání, práce se soubory, složkami a objekty na pracovní ploše. Náplní čtvrté kapitoly jsou programy dodávané jako součást “posledních dvouciferných Windows”. Pozornost je věnována i základní konfiguraci operačního systému (nic pro odborníky, i začátečník by ale měl umět nastavit správné datum a čas, přidat či odebrat aplikaci nebo zapnout šetření energie). Poslední dvě části jsou velice stručné – úplně to chápu u práce v síti (kapitola 9), to je opravdu téma pro začátečníky a mírně pokročilé (cílový segment knihy) příliš komplikované. Věnovat však internetu (kapitola 10) pouhých 12 stran mi připadá v dnešní době poněkud podivné. Computer Press určitě namítne, že na trhu je spousta publikací o internetu, jen si vybrat. Jistě – Windows 98 a internet však k sobě patří, a proto si internet více místa zasloužil.

Tím jsem v žádném případě nechtěl snížit užitnou hodnotu této knihy. Windows 98 CZ – Základní příručka je totiž skvěle napsaná, s dobře volenými screenshoty a srozumitelnými termíny. Rozsah přibližně 400 stran vás o nic nechudí a informací zase nebude příliš – zkrátka akorát.

Michal Prádka

Česká Windows 98

Robert Cowart, Grada Publishing, Praha 1998, 940 stran, 990 Kč, v češtině

Překlad knihy vydané americkým nakladatelstvím SYBEX přináší komplexní popis nejnovějšího operačního systému firmy Microsoft. Vydavatelství Grada Publishing ve svých informačních materiálech uvádí, že publikace je určena pro všechny kategorie uživatelů, a mně nezbyvá než souhlasit. Zcela logická struktura knihy totiž zabezpečí, že začátečník se nejprve obecně seznámí s grafickými uživatelskými rozhraními (GUI – Graphical User Interface), pokračuje přes složitější funkce Windows 98, až najednou zcela bezbolestně dojde k systémovým nástrojům, internetu a práci v počítačové síti. Úvod knihy by se dal asi nejlépe charakterizovat jako “od starobyklých Windows 3.x po nejmodernější Windows 98 a platformu NT”. Na několika málo stranách popsaná historie určitě nikomu neuškodí a počítačový neoborník si tak možná uvědomí pokrok, který GUI vykonaly.

Jak už bývá u publikací týkajících se operačních systémů zvykem, následuje popis hardwaru a softwaru podporujícího Windows 98 (resp. minimální systémové požadavky) a již konkrétní ovládání “Oken 98” (spouštění aplikací, uspořádání programů a dokumentů atd.). První část knihy zakončuje pojednání o sdílení údajů mezi aplikacemi Windows (schránka, funkce OLE). Možná trochu nelogicky nenajdete v prvních kapitolách informace o instalaci Windows 98 – autoři však na instalaci nezapomněli a umístili její popis jako první (a jedinou) přílohu na konec knihy. V knize Česká Windows 98 najdete i dosti podrobný popis Ovládacích panelů pro konfiguraci Windows, pojednání o tisku, písmech a multimédiích (tady bych se já osobně asi rozepsal poněkud více, na druhé straně nic podstatného nechybí). Ve čtvrté části objevíte standardně dodávané aplikace – WordPad, Malování, Imaging, mapu znaků, ovládání hlasitosti i systémové nástroje (ScanDisk, nový FAT32 atd.).

Naprosto skvěle je zpracována kapitola o internetu. Myslím si, že i ten, kdo nikdy internet neviděl, bude za pomoci Windows 98 a knihy Česká Windows 98 schopen připojit se k internetu a efektivně jej využívat. Autoři si zaslouží (nejen za část o internetu) velkou podtrženou jedničku.

Michal Prádka

Understanding Intranets

Tyson Greer, Microsoft Press, Redmond (USA) 1998, k recenzi poskytl Computer Press, 380 stran, 870 Kč, v angličtině

Co bylo dříve – internet, nebo intranet? Jaký je mezi nimi rozdíl? Potřebujeme intranet, když už platíme velké peníze za připojení k internetu? To je najednou otázek. A ještě existuje extranet...

Microsoft Press uvedl nedávno na trh publikaci nazvanou výstižně Understanding Intranets (Porozumění intranetu). Ve čtrnácti kapitolách vám představí intranet – od jeho architektury přes bezpečnost až po přínosy, které jeho používáním ve firmě budou vznikat (a také škody, které může nadělat). Začátek knihy je věnován základům intranetu – přečtete si několik definic, projdete obrázky a zjistíte, že internet a intranet mají mnoho společného, nelze je však v žádném případě zaměňovat.

Čtvrtá kapitola ze všech stran velice seriózně probírá rizika spojená s celofiremním intranetem. Pokud si myslíte, že jste schopni všechna rizika zcela eliminovat, nebo alespoň zřetelně omezit, pak nic nebrání nasazení do firmy. Že nejde o jednoduchý proces, je asi každému jasné. Velice užitečné při každé náročnější akci (nejen z oblasti informačních technologií) je zpracování pilotního projektu a následně případové studie. Odkazují na kapitoly deset a jedenáct v knize. Čtyřicet stran je věnováno

vlastnímu budování a údržbě intranetu. Zdůrazňuji však, že technické detaily popsány nejsou, a to zcela záměrně – nejde o knihu pro správce sítí a počítačové experty, ale spíše pro vyšší a střední management (v angličtině se používá naprosto přesné označení “decision makers” – ti, kdo rozhodují). Nezapomeňte, že dnes implementovaná technologie může být zítra zastaralá; v každém případě si proto přečtěte poslední kapitolu, která nastiňuje budoucí vývoj internetu a intranetu.

Understanding Intranets je publikace určená hlavně pro vrcholové manažery a pracovníky firem zodpovědné za implementaci nových technologií. Velice srozumitelným způsobem a s naprosto přijatelným množstvím odborných termínů a technických detailů vás seznámí s intranetem a jeho přínosy (i možnými riziky) pro vaši firmu.

Michal Prádka

HTML kouzla na Webu

Raymond Pirouz, Unis Publish-ing, Brno 1998, 294 stran, 290 Kč, v češtině

HTML a tvorba WWW stránek je téma, na něž už byla napsána spousta publikací – víc se toho snad dnes píše jen o Viagře. Proto jsem tuto publikaci bral do ruky s očekáváním známého a mnohokrát prověřeného obsahu – vysvětlení HTML tagů, ukázky a na závěr trocha toho programování v JavaScriptu.

Autor naštěstí téma HTML pojal trochu jinak, nikoli jako šablonovitou učebnici, ale jako soupis a vysvětlení triků, které tvůrci obsahu často potřebují. Internetovská angličtina má pro tento druh informací hezký název FWI (Frequently Wanted Information – často požadovaná informace). Raymondovi se do knížky podařilo vybrat právě takový obsah. Předpokládá se, že čtenář zná základy HTML, a tedy dokáže rady z knihy využít.

Jak udělat to, aby obrázek začínal u okraje prohlížeče? Jak opravím rozpadlou tabulku v Netscapu? Chci mít odkaz bez podtržení, jak na to? Takovýchto drobných, ale užitečných “vychytávek” je v knize víc než dost, máte je hezky na jednom místě a nemusíte je pracně “lovit” po internetu.

Jan Stoklasa